

մեծ կտորներն , որոնք գետինը ցիրուցան կան տակաւին , կը հաւաստեն միջնաբերդի տեղը :

Այս ժովեղերեայ քաղաքներուն իւրաքանչիւրին դիրքին առանձին յատկանիշ մը կու տայ լեռնաշղթան անտառաւից կը բարձր գալաթներով որոնք կը բարձրանան ժովեղերէն երկայնութեամբը : Լեռներու այս շղթային լայնութեան վրայ պէտք է ճեղք մ'իղձաւ ըլլայ , և լեռնաշղթային ներքին կողմն ալ ձերպ մը խոտորնակի , որ իւր մէջ ընդունելով շառաշաւից գետ մը , մըուրով ծածկուեր է : Այս նեղ հովիտներուն ցած մարգագետիններ վրայ աչքը հաճոյքով մը կը հանգչի . այս հովիտներուն չորս կողմը կը բարձրանայ կրաքարն և ծառերը ու թփերը կը պաշտպանէ : Եւ կամ լեռնաշղթան կը շրջանայ ջրայ եզերքէն՝ ցամաքէն ներսը կտրելով անցնելով մեծ ամփիթէատրոնի ձեւով , և գէպ ի դուրս բարձեալ ծնելով օձապտոյտ և առ ի շեղ ժովեղերէն հրուանդան մը ձեւացրնելու համար : Այս նկարագիրներէն առաջինը կը յարմարի ինէպոլիի դիրքին , իսկ երկրորդն՝ կրնայ խորհրդաւոր կերպով պատկերացընել Սամսոնի դիրքը : Լայնատարած կէտ — շրջանակիս ընդարձակ տեսարանն շարք մը բլուրներով և հարթ տափարակներով լի է , որոնց վրայ կը բուսնին առատ արմտիք : Ստոյգ է՝ սր Ալիս և Իրիս երկու խոշոր գետերուն գետաբերաններն զարատւութիւն մ'են նկատմամբ ժովեղերէի կահոնաւոր սեսարանին : Այս մեծ գետերն կը կազմեն ընդարձակ տեղանիք որոնք հեռուն գէպ ի ծովն դուրս կը ցցուին : Ասոնք անցնելէ վերջը , քիչ մը ժամանակ գրեթէ անյայտ կ'ըլլան լեռներն , և լեռնաշղթային ծառազարդ , ճախնային առ ի շեղ տափարակ սեսարանն : Ալիսի տեղիային եզերքէն անցնելով գիտեցիք աւազուտ ժովեղերէն նեղ տաղաքկոյտը՝ անտառաւից խաչաձեւ տափարակին վրայ , թուր թէ այս բարակ պատուարին ներսը հաստատուն ցամաք երկիրն թաղեր է իրեն ներքեւ ջրայ մակարդակը որուն վրայ մենք կը նաւէինք : Ալիսի տեղան նշանաւոր է իւր ծխախոտով , իսկ Իրիսինը՝ հնգկային ցորենով : Պաֆրա և Չար-

շամպա մրցակից կ'ըլլան ժովեղերեայ հին յոյն քաղաքներուն հետ :

Եւ յիշուի , այս հեռաւոր ժովեղերէի երկայնութեամբը գէպ արեւելք դարձեալ կը վազէ արեւմտեան քաղաքականութեան յորդ հոսանքն : Մարտիային կենաց պայմաններն իրարմէ փոխուած են վերջին վաթսուս տարիներու մէջ այս առանձնացած ջրերուն չորս կողմը : Նորակառոյց տներ շատ աւելի հաստատուն քան հիններն , ծովեղերէն տեսարանը այլափոխեր են . փայտի տեղ փոխանակեր են թրծած աղիւս կամ քար , և այս նիւթներն միաձոյլ են , և զուտ սպիտակագոյն : Պատուհաններն լայն են և խոշոր . իրիկուն կամ առաւօտ քառակուսի մեծ ապակիներն կ'անդադարձնեն ցոլմունք : Կառավարութիւնն յատաշարիւնութեան ցոյցներ կու տայ . կառուղիներ շինուած են գէպ ի ներսի քաղաքներն , ինէպոլիէն Գասթաժունիի գէպ ի ներքին կեդրոնը , Սամսոնէն յԱմասիա և Սըլվա :

Թրգմ. Հ. Ս. ՍԱՐԵԱՆ

ՏԱՆՈՒԷ

ԱՍՏՈՒԱՇԱՅԻՆ ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

ԺԲ ԵՐԳ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԱՐՈՒՆԱԿ

ԲՈՒՆԱՐԻՔԻ ԸՆԴԻՒՄ ԸՆԿԵՐՈՒՆ

ՄԻՆՈՏԱՐԻՍ , ԳԺՈՒԹԻՆ ԱՆԵՐԱԿԱՆԸ , ՓԼԵԳԵԹՈՆ

ԵՒ ԵՆԱՏԱՐԻՍ , ԶԱՆԱՋԵՆ ԲՈՒՆԱՐԻՔ :

ԵՐ վայրենի տեղն՝ ուր եկանք իջնելու Ափէն , և հոն դըռնընդդին պատճառաւ : Էր այնպիսի , որմէ կ'ստիկար ամէն ոչք : Նըման փլածին՝ որ Գրեքիդայի այս կողմէն Ատիճէի կողբուն վրայ գլորեցաւ : Երկրաշարժէն կամ , կամ տննեցու ըլլալէն ,

1. Տեա ասդ 12, 19, և այլն :

2. Մեկնելէնքէն ոմանք՝ Խովերեղոյի մօտ՝ Պարգոյ լեռան աւերակը կը հասկընան , որ մինչեւ հիմա կը տեսնուի : Ատիճէ (Ափեդիս) գետը ,

Ու գագաթէն լերան՝ ուրկէ հոսեցաւ՝
Դաշտը մինչեւ՝ ժայռն այնպէս է սեպացեալ,
Որ հազիւ անցը մը՝ տայ գագաթն եղողին.
Այսպէս էր էջքն այն գահավիժ անդունդին,
Ու պատառուած վըհին գագաթն՝ հոն վըրան,
Էր տարածուած Կրիտէ՝ կղզւոյն նախա-
(տինքն,

Որ կեղծուած երինջին մէջ յողացաւ:
Երբոր տեսաւ ըզմեզ ինքզինքը խածաւ,
Նըման տնոր՝ որ զայրուիէն զինքն ուտէ:
Իմ իմաստունս աղաղակեց զէպ ի ան.

« Հոն կը կարծես արդեօք իշխանն Աթէնքի՞,
Որ աշխարհի մէջ՝ վերը՝ մահ տըւաւ քեզ:
Կորսուէ՞, ցած կենդանի, չի գար տոբ
Հըրբանդուած քու քըրովդդ, այլ կ'երթայ
Այսեկիւս, տեսնելու ձեր տանջանքներ:

Նըման ցույն՝ որ կը խըզէ իր կապիւր,
Երբ մահացու հարուածն անցամ մ'ընդունի,
Ու չի կըրնար քայել, այլ Հոն հոնկ' ոստնու ».

Տեսայ ես այս դիրքին մէջ այն մարդացու:
Վարպետս ըզգօն պատաց. « Վազէ գէպ ի
(անցքն՝

Մոլեգնութեան մէջ է մինչ՝ լաւ է իշխես »:

որ ժամանակաւ զուցէ անկէց կ'անցնէր, լեռը
փորած ըլլայ և այդ փլուզումը տեղի ունեցած:
Աւերչներ՝ Ռիվլիւի մօտ՝ Քիււզայի աւերակը
կը կարծեն, որ փլաւ 1310ին. և փրթածը՝ ին.
կաւ այն ատեն ճիշդ Ատիճէի մէջ: Ատիճէ՝ Դի.
բուլէն կը բլիի և Իտալիա իջնելով՝ կ'անցնի
Վերոնայի մէջէն, և Վենետեան մարզադատներ
կարելով, կը թափի Ալբիոկան ծովը. — Դրեւ.
դոյի այս կողմէն. Դրենդայ (Տրիստենդէ) քա.
ղաք Դրիւլի, Իտալիոյ սահմանադաշտը. Ատի.
ճէ իր ընթացքը կ'ուրէր Դրենդայի մերթ այս
մերթ այն կողմէն. այս կողմէն ըսելով, ըսել
կ'ուզէ Իտալիոյ կողմէն: Դրենդայէն գէպ ի
վար, գէպ ի վեր կամ այն կողմէն՝ Աւստրիա
կը հասկցուի:

3. Հաւ ալսսոյի և nessսոյի խնդիր կայ.
շառաքը կը հասկընան, որ և իցի անցը մը,
գէշ աղէկ, և ոմանք ոչ մի անցք, վերջին բա.
ռին նշանակութեամբ ստույգը առաջինն է.
վասն զի եթէ ոչ այն անցք չկար, է՛նչպէս վար
իշան մեր հասնապարհորդները:

4. Այս հրէշը՝ է Մինոտաւրոս. կէս մարդ
և կէս ցուլ, ծնեալ Կրետէի Մինոպ թագաւո.
րին Պասիփայէ կնիւթմէն:

5. Թեւեւս, Աթէնքի նշէոս թագաւորին որ.
ղէն, որ խրատուած Պասիփայէ և Մինով.

Այսպէս տառ զգացիք կոյտին մէջէն մենք
Այն քարերուն՝ որոնք ըստէպ շարժէին
Իմ ոտներուն տակ՝ նոր բռնան պատահաւ:

Կ'երթայի ես մոտովոս: Եւ ան ըսաւ ինձ.
« Այս փրածի՛ն վրան կը մըտածես որ գագան
Բարկութնէն՝ պահուի՛ զոր արդ մարեցի,
Կ'ուզեմ որ արդ գիտնաս՝ որ ես ուրիշ հեղ՝
Երբ տակէց վար ստորին գըծովքը իջայ,
Դեռ տակաւին այս ժայռը չէր կործանուած՝
Այլ եթէ չեմ սըխալիր՝ քիչ մը առաջ
Գալէն Անոր՝՝ որ մեծ աւարը կորեց
Պըղտանէն՝ պարունակին վերագոյն,
Ամէն կողմէ հովիտը խոր՝ դարչելի
Անպէս՝ զողաց, որ մոտեցնի թէ տարեք
Կ' համարուուէին, բան մ'որ կարծել իսկ
(տըւաւ

Թ՝ աշխարհ շատ հեղ դարձած ըլլայ թոխ.
(ըտին)՝
Եւ այն կէտին՝՝ այս քարոժայռն հինաւ.
(ւարց

Հաւ և ուրիշ տեղեր՝՝ փըլաւ այս կերպով:
Բայց սեւեռն ալքըդ հովտին, գի ահա
Կը մտնեայ արեան գետակն՝՝ որուն մէջ
Կ'եւտն այլոց վընաս սըւողք բըռնու.
(թեամբ):

6. Անքը ըսած էր ինքը Մինոտաւրոս:
7. Վասն զի Տանդէ ողջ էր, որով և ծանր:
8. Մինոտաւրոսի:
9. Տես Թ. Երգ. տղ 22 և ծանօթութիւնը:
10. Վերջիւրեւ իր մեռնելէն քիչ վերը գտիւ.
քը իջաւ. այսինքն Քրիստոսի խժուոս իջնելէն
կէս դար առաջ:
11. Քրիստոսի, որ վերագոյն պարունակին
այսինքն խժուոսի մէջ եղած հողիները ապաստեց:
12. Եմպեղիկէս կը պնէր թէ աշխարհոս տա.
րեաքը տնմարանն թնէն առաջ եկած ըլլայ.
ուստի եթէ տարեք միաբանէին իրարու հետ,
կամ եթէ միանային իման մասնիկները նման
ներուս հետ, աշխարհոս իր նախնական անկեր.
պարան վրեժնին պիտի դառնար:
13. Ոյն կէտին, Քրիստոսի մահուան վայր.
կենին երբ երկիր ստաննեցաւ, և ժայռերը պա.
տառեցան:
14. Տես Դմ. Երգ ԻԲ, 43-45, ԻԲ, 19 և այլն:
15. Փեղգեթոն, որուն ալիքները ցոյցեղէն
էին:

Ո՛հ, զաշայտե ցանկութիւն, ո՛հ, խոյ դալարոյթ,
Որ կարճ կեանքին մէջ այդքան զմեզ կը
(զբոգոսեա,
'Ի անանցին մէջ ետքն այսպէս գէշ կ'ըն-
(կրկմեա,

Բոլորածեւ ընդարձակ փոս մը տեսայ,
'Կըմանանոր' որ կ'ընդգրկէ, տարող զաշան
Ինչպէս որ ինձ ըսած էր իմ առաջնորդ¹⁶,
Ժայռին ստեղծ ու անորը¹⁷ միջեւ, Կենտաւ-

(բող¹⁸
Կը վազէին կարգաւ՝ զինուած նետերով,
Աշխարհի մէջ ինչպէս որսի կ'երթային:
Եւ պոռաց մէկն¹⁹ հետեւէն. « Ի՞նչ տանջանքի
Համար կ'իջնէք դուք ժայռ դի վար, ըսէք
(շուտ

Ասկէ, թէ ոչ, տեղդ ու հա կը քաշեմ »:
Վարպետ ըստ. « Պատասխանե՛ք պիտի
(մենք
Քիրոնիք²⁰ երբ հոտ ձեզի մօտ պանք հաւ-

(նիւք,
Քեզի վրնսս, իղձերդ յանդուգն հղում միշտ »:
Ետքն ինձ զրպաւ ու 'սու. « Նետսն է անի,
Որ զեղեցիկ Դէանիթին պատճառաւ
Մեռաւ, և ինքն իսկ իր վրէժով լրծեց:
Եւ մէլանդինն՝ որ զէպ ի կարծքը նայի,
Է մեծ Քիրոնը՝ որ սընայց Աբելլէսն,
Միւսն է Փողոս²¹, որ եղաւ այնքան ցափկօտ:
Շըրլին փոսին շուրջը հաղար ու հաղար,
Ու կը խոցեն ամէն հողի՝ որ կ'ելլէ
Արեւուն՝ իր մեղքին գըծուած շափէն վեր:

Մենք մտեցանք թեթեւաշոր հրէշներուն:
Նեա մ'առնելով Քիրոն, անոր պայտեղով
Ծամելիքին ետեւն չըրեց իր մօրուքն,
Ու երբ մէլանդ հլաւ բերանն ահագին,
Ընկերներուն ըսաւ. « Արդեօք զիտեցիք
Որ ինչ բանի գըպչի շարժէ ետեւին,
Մեռեցներուն ոտքերն այսպէս չհն ընեք »:
Եւ առաջնորդ՝ որ կը հասնէր անոր
(կործքն²²,

Ուր որ երկու կը միանան բնութիւններն,
Պատասխանեց. « Ող է այո՛, և անոր²³
Միայն պիտի ցուցնեմ հովիտը մըթին,
Հարկն²⁴ է որ զինքն հոս կը բերէ, ոչ հաճօք:
Դադրեցնելով մէկն²⁵ իր երգերն երկնային,
Եկաւ այս նոր պաշտօնը մեզ յանձնելու:
Ինքը²⁶ գող չէ, ոչ ես հողի մ'աւազակ:
Սակայն յանուն այն Զօրութեան՝ որ ինծի
Շարժել կու տայ ծուռկերս՝ ճամբուն մէջէն
(մութ,

Քուկիններդ մին տուր մեզի առաջնորդ.
Որ մեզ ցուցնէ թէ որ տեղէն կ'անցնուի.
Եւ գասկիս շարսկն առնէ, զի հոպի
Չէ որ օգին մէջէն թըռչի կարենայ »:
Դէպ ախկողմ՝ դարձաւ Քիրոն և ըստ.
« Նետս, դարձիք ետեւ, առնեց ընկերէ՛.
Եւ թէ ուրիշ գունդ հանդիպի, հետացուր »:
Հաւատարիմ առաջնորդով միտարն
Սկըսանք քալիլ կարմիր ալետց եղերքէն,
Ուր եմայողք կ'առնակէին մեծ ճիշեր:

16. Տես Պժ. երգ ԺԱ. 30:

17. Փոսին:

18. Կենտաւրոսը ծնան Իսիւնէ և ամպէս ու
բուն տուած էր Արամազդ՝ Հերայի տակերեւոյթ
կերպարանքը: Խորհրդանշան են գազանային և
անկարգ կենաց: Ի մեզ կը կոչուի նաեւ Մարգա-

ցու կամ Յաշկապարիկի գարձեալ և Զիւաղու:
19. Նետսը, ինչպէս քանի մը տու վարը կը
տեսնուի: Կենտաւրոսներէն մէկն էր, որ տես-
նելով Հերակլէսի Դիանիթու կ'ընէ՝ Եւսինս գե-
տին ետերքը: արով հետեւ քաշ լուղորդ էր,
անցայց միւս կողմը, և փորձեց յափշտակել:
Հերակլէս խոցեց զինքը Հիզարի արեւնով թա-
թախուած նետով մը: Մեռնելու ատենը, իր
վրէժը լրծեցու համար, Նետս իր արիւն-
շաղախ գգեսցըր Դէանիթին տուաւ, ըսելով
Թէ անոր մէջ զօրութիւն կար՝ իր ամուսինը
ուրիշ կանանց սէրէն ետ կ'եցընելու: Հաւա-
տաց միամիտը, և զայն Հերակլէսին զրկեց, որ
երբ հազաւ, կատաղեցաւ և մեռաւ:

20. Քիրոն՝ միւս Կենտաւրոսներուն նման՝ չէ
որդի Խեղոնի և ամպի, այլ Կոնոսի և Ովկիա-
նու դստեր Փրիլիթայ յաւերժաբնութիւն, սրուն
հետ զուգեցաւ ձիւս կերպարանքով, և ծնունդ
տուին մարդ Դիանիթուն հրէշի մը. դատարարակ
եղաւ Աբելլէսի: Ինչպէս և Հերակլէսի: Ասկզե-
պիտի և այլոց:

21. Փողոս, ուրիշ Կենտաւրոս որ Պերիթո-
սի և Խալկադամէի հարսանեաց ժամանակ, Լա-
պիթայց զէմ պատերազմայնեղուն առաջինն
եղաւ՝ օրիորդը յափշտակելու համար, ըսայց
Թեոհոս վանեց զիրենք:

22. Քիրոն այնչափ մեծ էր, որ Վերգիլիոս
անոր կուրծքը կը հասնէր, ուր որ կը միանան
մարդու և ձիւս բնութիւնները:

23. Միայն անոր, վասն զի այս չնորհքը Աս-
տուած միայն իրեն կ'ընէ:

24. Իր փրկութեան:

25. Երանուհին:

26. Տոնգէն:

Տեսայ մարդիկ սուգուած մինչև յօնքերնին.
Նեստո ըսաւ. « Բրոնաւորներ են ատոնք
Որոնք կեանքեր կողպտեցին և ինչքեր:
Հոս կ'արտատուեն իրենց անգուծի վրնառ-
(ներն²⁷.)

Հոն Աղեքսանդր²⁸ և Դիոնիսն է վարագ
Որ չարչարեց Սիկիրիան այնչափ տարի:
Եւ այն ճակատն՝ որ այնպէս սեւ ունի մազ,
Ածծորինն²⁹ է, և այն միւսն որ է շեկ,
Է Օպիծծոն էսթէ քաղքէն, զոր ստուգիւ-
վերն՝ աշխարհի մէջ իր ուրիւն ըսպաննեց »
Գարձայ 'ն տառն ֆերթորին, ան ըսաւ ինձ.
Արդ սա 'ռաջին և ես երկրորդն ըլլամ
(քեզ³⁰):

Քիչ մ'աւելի անդին՝ այնքը Նեստո
Յառեց խըմբի³¹ մը վրայ որ մինչ իր կոկորդ՝
Թաղուած էր այն եռանդնապատոյտ արեան
(մէջ):

Յուցուց ըստուեր մը մեզ կեցած առանձին³²,
Ըսելով. « Ան՝ Աստուծոյ գիրկը՝ խոցեց
Սիրաւ որ գեռ Թայմըզի վրայ կը յարգուի:

Յետոյ տեսայ մարդիկ՝ որոնք գետնն դուրս
կը բրոնէին իրենց գլուխն ու կործեքր,
Եւ անոնցմէ ճանցայ ես շատ հոգիներ,
Այսպէս քիչ քիչ կը ցածնար ույն արեանն գետ,
Միւսին անոնց սոգերը լոկ կը ծածկէր:
Եւ այն Հունէն մենք ալ երևաք գետէն դուրս³³,
« Ինչպէս որ այս կողմէն ըսաւ, կը տեսնեմ,
Ինձ, Կենտաւրոս, արեան գետակը որ միշտ
կը Նըւադի, կ'աղեծ՝ որ դուն Հուստոս
Թէ միւս կողմէն ճանիկ'երթայ կը խորնայ,
Միւսին կու գայ կը միանայ այն կէտին՝
Որ բրոնաւորք հարկ է Հեծեն Հուսաւնին:
Հոն Աստուծոյ արդարութիւնն հարուածէ
Այն Աստուծան³⁴ որ պատուհոս էր երկրի.
Պիւսոս, Քեստոս. Հոն է որ միշտ կը կորզէ
Եռանդնապատոյտ արեան ձեռքով՝ արցունչներ
Ունիւններէն Գոյնեղոյի և Փայցեան³⁵,
Որը ուղիները կ'ուներեթով ծածկեցին »:
Յետոյ դարձաւ³⁶ և Հունն անցաւ վերըստին:

139

Շարայարեի

Հ. Ա. ՂԱԶԻՍԵԱՆ

27. Որ ուրիշներուն հասուցին:

28. Անգուլթ բռնաւոր Թեսաղիոյ ֆերէա քա-
ղաքէն, որուն բռնաւորութիւնները մանրա-
մասն կը նկարագրէ Յուստինոս: Ուրիշներ կը
կարծեն Մանդրոնացի, բայց ընդունելի չէ. —
Դիոնիսիոս՝ բռնաւոր Սիրակուսայի, որ այնչափ
նեղեց Սիկիրիան: — Նոյն անուամբ երկու
բռնաւորներ եղած են միեւնոյն կղզիին մէջ,
Հոս առաջինոյ վրայ է խնդիրը, որ վարչապ
և անգուլթ բռնաւորներու իրքեւ տիպար համա-
րուած է հիշեցնէ: Թէպէտ և կրտսերն ալ շատ
անգուլթ էր:

29. Ածծորինոյ կամ Էծծէլինոյ, Ռոմանոյ
գիւղէն, կայսերական փոխանորդ արեւիսեան
գաւառին մէջ, և խուժաղած բռնաւոր Պատա-
ւիոնի: Սպաննուեցաւ 1289ին: — Օպիծծոյ,
մարդպետ Ֆերրարայի և Անգուն գաւառին.
անգուլթ մարդ՝ զոր 1293ին իր որդին Ածծոյ
Ը. խեղդեց, անոր համար քերթողէն ոտըռն
կոչուած է փոխաբերական իմաստով, իրքեւ
խորթազու որդի: — Ստուգիս կ'ըսէ Տանդէ,
ցուցնելու համար Թէ իրաւցընէ կատարուած է
է այն, զոր ոմանք տարակուսի տակ կը ձգեն:

30. Տանդէ Վերգիլի կը դառնայ, հարցընե-
լու համար, իսկ ան կ'ըսէ. մեր ճամբարդու-
թեան այս մասին մէջ ինքը Նեստոր պիտի ըլ-
լայ քու առաջին վարպետդ ու առաջնորդ, և
ես երկրորդ վարպետդ:

31. Մինչև հոս բռնաւորները. արդ կը սկսին
մարդասպանները:

32. Կուխտայ (Գուլիոն), կոմս Մոնֆորի, որ
էր հոր Սիմոնի վրէժը լռածելու համար, զոր
սպաննած էին ի Նոնտոն՝ Նդուարդ Թաղուա-
րին հրամանաւ. խղիւղեց Թաղուարին Հեն-
րիկոս եղբայրը: Սոյն սհիբը գործուեցաւ 1270ին

Ի Վիդէրպոյ. եկեղեցւոյն մէջ, խորանին առջև:
և այն վայրկեան՝ երբ քահանան իր շարժա-
ցընէր ուրըր զահը. անոր համար կ'ըսէ Տանդէ՝
Աստուծոյ գիրկը: — Եղաւարդ զնեղ ու աւա-
ղեցորը սիրաւ՝ ոսկի բաժակի մը մէջ՝ ստնն մը
վրայ՝ Թայմըզի վրայ ձգուած Նոնտոնի կամար.
Զին գլուխը: — Գուլիոնի ստուերը առանձին
կը զնէ, իր եղբրան եղակիւն ամպարտութեան
համար: (Հմտ. և Պժ. Գ. 129, ուր Սալաւորին
ալ առանձին կը զնէ):

33. Տանդէն՝ Նեստոր չաւալը, իսկ Վերգիլ՝
Թոշիւով:

34. Հոնաց Թաղաւորը, որ հիշգիրտդ դա-
րուն մէջ Իտալիա ասպատակեց և կործանեց
Աքուիլէն: Իր գործած զարհուրելի արեւնէ-
ղութեանը համար՝ կոչուեցաւ պատառնաւ Աս-
տուծոյ: — Պիստոս, Թաղաւոր Եպիւրոս՝ որ
Հուսիմոյեցուն և Յունաց հետ երկայն ասոն
պատմարկածեցաւ. ահաւոր էր ոչ միայն իր ԹՇ-
նամիներուն, այլ նաեւ հպատակներուն: —
Կան ալ որ Աքիլլէի որդին կը համարին: —
Քանաւոս. ամուսն Գեծին Պոմպէի որդին կը
համարին, որ հօրը մահաւընէն յետոյ դարեւց
Սիկիրիան և Սարաքենիան, և այն ծովերուն մէջ
զուրի եղաւ ծովային աւազակներուն: Ուրիշ-
ներ՝ Տարիւլիւնոս Գոնադի որդին, որ բռնաւոր-
եց Լուկիոտիան:

35. Ռիկիէր՝ Գորնեղոյ փառքիկ քաղաքէն:
Տանդէի որով նշանաւոր աւագակ Հուսիմոյ ծով-
եղերեայ կողմերը: — Ռիկիէր փացեան. Փլու-
րենտայ փացից պաշտակաւն ընտանիքէն, որ
կալարտարոյի ճամբաներուն վրայ անդադար կը
կողպտուէր և կը սպաններ:

36. Նեստո, խօսքը լնցնելով. ետեւ կը դառ-
նայ և կ'անցնի կ'երթայ՝ միայն: